

Ha eljutott hozzám igéd, én élveztem, igéd vidámságot szerzett nekem és szívbeli örömet, hiszen rólad neveztek el engem, URam, Seregek Istene.

Kedves Testvéreim!

„Még Erfurtban, fiatal magister koromban, a Biblia olvasása közben - nagy aggodalmamra - odáig jutottam, hogy a Szentírás puszta szövege alapján a pápaság sok tévelygésére rájöttem. Ennek ellenére az erfurti könyvtárban ilyesféle gondolataim támadtak: "Mégis lám, milyen hatalmas a pápa és az egyház tekintélye! Egyedül te lennél okos? Hátha tévedsz?" Az ilyen megfontolások akadályozták a Szentírás olvasásában.”

A 20 esztendőes német egyetemista Martin Luther így vallott a Biblia olvasása során szerzett tapasztalatairól. Ekkor volt az első alkalom, hogy a Szentírással találkozott. Előtte azt sem tudta, hogy létezik. Később amikor fogadalma miatt szerzetes lett már vágyott a Bibliára, így vall erről:

„Amikor szerzetbe léptem és mindent elhagytam, kétségbeesve önmagam felől, a Szentírást óhajtottam. A szerzetbe lépve, könyveimet eladtam. Kevéssel előbb szereztem egy Corpus jurist (törvénytárat) és néhány más könyvet. Ezeket eladtam a könyvkereskedőnek. Plautuson és Vergiliuson kívül egyet sem vittem be a kolostorba. Itt a szerzetesek egy vörös bőrbe kötött Bibliát adtak a kezembe. Hamarosan annyira otthonossá lettem benne, hogy tudtam lapról lapra hol mi van, és ha egy mondást idéztek, azonnal tudtam az első pillanatban, hogy hol van megírva. Nem is tetszett nekem akkor semmiféle más tanulmány, mint a szentírási tudományok. Borzasztó undorral tanultam a fizikát, közben pedig égett a lelkem, hogy mikor térhetek vissza a Bibliához.

Dr. Usingen, egy ágostonos barát, aki nekem tanárom volt az erfurti kolostorban, amikor látta, hogy a Bibliát mennyire szeretem és milyen szívesen olvasom Isten szent ígését, egyszer így szólt hozzám: "Ejnye, ejnye Márton testvér, hát mi a csuda az a Biblia? A régi egyházi tudósokat kell olvasni; azok már kiszívták a Szentírás velejét és igazságait. Mert minden lázadást a Biblia idéz elő!"

Luthert – bár ekkor elvették tőle a Szentírást és helyette skolasztikus könyveket kellett olvasnia – mégsem hagyta nyugodni Isten szava. Olyannyira, hogy a Bibliai professzora lett, és amikor már Wittebergben éppen 500 éve, 1513-tól először a zsoltárok könyvét, majd a Római levelet kezdte magyarázni Isten ígésére már nemcsak mint tudományra, hanem életformáló erőre tekintett. És valóban, nemcsak az ő életét, hanem az egész egyházat, beleértve a katolikus egyházat is megváltoztatta ez a Bibliaolvasás.

Luther életében valósággá váltak Jeremiás szavai: *Ha eljutott hozzám igéd, én élveztem, igéd vidámságot szerzett nekem és szívbeli örömet, hiszen rólad neveztek el engem, URam, Seregek Istene.*

21 évvel ezelőtt azt gondoltam, hogy a Biblia és Jézus története egy mese, amelyet azért mondanak el, hogy nagy erkölcsi igazságokat fogalmazzanak meg. A karácsonyi történet, amely szebbé teszi az ünnepet, Jézus tanításai és a gyógyítások, a különböző csodák, amelyeket véghez vitt. A tengeren járás és halottak feltámasztása. Csupa érdekes történet. Aztán még abban az évben kaptam egy Bibliát, amiből a konfirmáció órára feladott részeket el is olvastam. Tananyagká váltak a történetek. Olvastam a Bibliát mert kellett. Aztán a konfirmáció, és egy egyházmegyei, majd egy országos nyári tábor után Fonyódon felütem a vonatra, hogy hazamenjek Pápára. Unalmamban elővettem a táborok miatt nálam lévő Bibliát. Elkezdtem olvasni, és mire Pápán leszáltam a vonatról már egészen máshogy tekintettem erre a könyvre. Már nem érdekes történetek gyűjteménye, nem is tananyag volt, hanem az Isten szava, szó ami megérintet, szó ami megváltoztatott mindent amit addig magamról, a világról, Istenről gondoltam.

Nem vágytam másra, csak az Isten ígésére, és minden alkalmat kihasználtam, hogy olvashassam, hallgathassam. *Ha eljutott hozzám igéd, én élveztem, igéd vidámságot szerzett nekem és szívbeli örömet, hiszen rólad neveztek el engem, URam, Seregek Istene.*

Jeremiás szavai nekem is valósággá váltak 20 évvel ezelőtt.

De azóta megtapasztaltam mást is.

Jeremiás mondata így a szövegkörnyezetéből kiragadva egészen pozitív kijelentésnek tűnik: *Ha eljutott hozzám igéd, én élveztem, igéd vidámságot szerzett nekem és szívbeli örömet, hiszen rólad neveztek el engem, URam, Seregek Istene.*

De ha megnézzük a szövegkörnyezetet, akkor azt látjuk, hogy valami még sincs rendben Jeremiás körül:

Jeremiás prófétának ítéletet kell hirdetnie. A nép, amely elfordult Istentől üzenetet kap. És Jeremiás a közvetítő. Csakhogy neki nem tetszik ez a dolog. Úgy gondolja, mert ezt tapasztalja, hogy „az Úr ígéje csak gyalázatot és gúnyt szerzett nekem egész nap...” Ezt mondja igénkben: *Te ismered, URam! Gondolj velem, és fogd pártomat, állj bosszút üldözőimen! Ne légy tovább türelmes, mert elfognak engem! Tudd meg, hogy érted szenvedek gyalázatot!*¹⁶*Ha eljutott hozzám igéd, én élveztem, igéd vidámságot szerzett nekem és szívbeli örömet, hiszen rólad neveztek el engem, URam, Seregek Istene.*¹⁷*Nem ültem vigadozva a tréfálkozók körében. Magamra maradtam, mert kezded rám nehezedett, bánattal töltöttél el.*¹⁸*Miért tart fájdalmam szüntelen, miért nincs gyógyulás súlyos sebemre? Olyan vagy hozzám, mint a csalóka patak, amelyben nincs állandóan víz.*

Magyarul: nekem jó, hogy szólsz hozzám, de nekem már ne kelljen elszünnem a többiek. Hadd maradjak csöndben, és hadd tartsam meg magamnak ezt az örömet.

Jeremiásnak a királlyal, a papsággal, a zsidó nép vezetőivel kellett szembenemennie. A hivatalos tanítást, a hagyományokat, a megszokott dolgokat kellett felrúgnia.

Luthernek 1503-tól, amikor először olvasta a Bibliát 10 évnek kellett eltelnie, hogy az üzenetét megértse, és újabb 14-nek mire a nyilvánosság elé, a hatalmasok, a pápa és a császár elé állt vele. Mert mindent felborított, és ahogy Jeremiás, úgy ő sem hitte, hogy mindezt a terhet Isten rá, az egyetemi tanárra, a szerzetesre bízta.

És ha már magamról is beszéltem. Én sem gondoltam amikor a Bibliát először a kezembe vettem, hogy ezzel nekem azon túl, hogy nekem „vidámságot és szívbéli örömet” szerez más feladatom is lenne. De Isten máshogy gondolta.

Három helyen tartok Bibliát. A könyvespolcomon, az íróasztalomon és az éjjeliszekrényen. Hogy miért?

A könyvespolc: itt olyan Biblia van, ami valamiért különleges. Vagy mert régi, vagy, mert mondjuk metszetek vannak benne. Mert a kultúránk része.

A Biblia a világ legnépszerűbb könyve. Legalábbis ezt mutatják az eladási statisztikák; 6 milliárd eladott példány. Miért van az, hogy bár emberek milliói veszik meg, kapják a kezükbe ezt a könyvet, mégis ismeretlen számukra. Hogy van az, hogy az elméletben minden családban legalább a könyvespolcon meglévő Biblia annyira ismeretlen, hogy egy kvíz kérdésben a legalapvetőbb bibliai kérdésekre tudják a választ. Pedig a Biblia a kultúrák alapja, közel 2000 éve. Hogyan lehet az, hogy az ember hátat fordít neki, sokszor nem is tudva mit veszít?

Egy magát ateistának valló emberrel beszélgettem. Igen határozott véleménye volt a papságról, Istenről, Bibliáról, viszont feltűnt, hogy egy-egy mondatomra, amikor a Szentírásra hivatkoztam igen rácsodálkozott. Megkérdeztem, hogy olvasta-e a Bibliát. Még valamikor középiskolában el kellett olvasni az egyik evangéliumot, mondta. A magát ateistának valló ember olyan dologgal ellenkezik, amit nem is ismer, és talán azt sem tudja, hogy amikor, az aki másnak vermet és mondatot mondja, akkor saját vermébe esik, mert a Bibliából idéz.

Ott van-e a könyvespolcon a Szentírás?

Az íróasztalomon, vagy, hogy pontosabban fejezzem ki magam a számítógépemben is van egy Biblia. Ez amolyan munkaeszköz. Ezt használom készüléseknél, vagy amikor kedvem szottyán elolvasni egy-egy könyvet belőle.

Az íróasztalon lévő Biblia számomra a hittanosok által jól ismert, 66 könyvecskéből, 2 részből Ószövetség, Újszövetség álló, könyv. – Amolyan munkaeszköz, tanulni való olvasmány.

Évekkel ezelőtt, amikor a Harry Potter örület begyűrűzött hozzánk is, akkori hittanosaim mindegyikének kezében ott volt ez a nagyon népszerű mese. Egyfolytában arról meséltek, én pedig Jézusról szerettem volna nekik, úgyhogy a csodákkal kezdtük. Elolvastam nekik néhány csodatörténetet, Jézus a vízen jár sztorit, és szájátva kezükben a Harry Potterrel hallgatták. És hogy mindez nem mese, hanem valóban megtörtént izgalmassá tette számukra a Bibliát is.

Mikor megkaptam első Bibliámat, - ahogy említettem korábban nekem is ezek a történetek jelentették az élményt. Még nem Isten szava volt, hanem egy könyv tele történetekkel.

Biblia az íróasztalon. Kézbe venni, egyszerűen azért mert érdemes. Ott van-e a rendszeres olvasmányok között?

A harmadik hely az éjjeliszekrény.

Egy anekdota szerint: „egy szappan-gyáros találkozott a pappal. Azt mondta a papnak: Hej, kedves főtisztelendő úr, az egész keresztyénség semmit sem ér, mert a világ nem változott kétezer éve semmit, ugyanaz a rossz itt van, ami akkor is volt. Azt mondja a lelkész: sétáljunk egy kicsit és beszéljünk erről. Elindulnak és egyszer csak egy kis piszkos gyereket látnak, aki a porban játszik. Azt mondja a pap: kedves uram, a szappan semmit sem használ, az ember azóta is mocskos és piszkos, nézzen rá. Azt mondja a szappan-gyáros: Ja kérem, a szappan csak akkor jó, ha az ember használja. Azt mondta a pap: ugyanez van a keresztyénséggel is.”

Hozzáteszem a Bibliával is. Azt várjuk, hogy elolvassuk mint egy regényt és megváltoztatja az életünket. Azt várjuk, hogy meghallgatjuk az igehirdetést és jobbá lesz az Istennel való kapcsolatunk. És lehet, hogy feltöltődöm, lehet, hogy egy hétere valóban örömet, és vidámságot tud szerezni nekem. De csak akkor van értelme olvasni, ha használom is, szívből, várva azt, hogy mit üzen, mire szólít fel Isten a Szentírásán keresztül.

Isten igéje élő és ható, és ezt megmutatta akkor amikor az ige testté lett Jézus Krisztusban. Ő komolyan, véresen komolyan gondolta azt, hogy megváltoztatja a kapcsolatát velünk.

Adja Isten, hogy mi is ilyen komolyan tudjuk venni az ige szavát. Hogy azt az örömet és vidámságot, amelyet okoz nekünk, minden nehézség, a társadalom esetleges negatív elvárásai ellenére, akár a tömeghangulattal szemben is meg tudjuk osztani másokkal. Mert nekünk már több van mint Jeremiásnak, mi már tudjuk hogy az az öröm, amiről ő beszélt az evangélium, már valóság.